

fende Stuepilselsfaber havt nogen lovlig Ret til at opføre de dramatiske Arbejder, som de nu opføre, kan denne Lov jo ikke have nogen tilbagevirkende Kraft, og have de ikke havt nogen lovlig Ret dertil, saa maaede endog saa have Anledning til at takke os for, at de have faaet Lov til at benytte sig af en Ret, som de alveles ikke have havt. Jeg kan derfor ikke Andet end anbefale Lovforslaget saaledes, som det er, idet jeg ikke kan indsee, at de foreslaaede Forandringer paa nogen Maade ville nytte.

Dam: Hvad Lovforslaget i dets Heelhed angaaer, da skal jeg slutte mig til dem, som have givet det deres Anerkjendelse; men, da man naturligviis altid ønsker, at de enkelte Bestemmelser i Lovarbejder skulle være saa klare og bestemte, som muligt, for ikke at give Anledning til Uleilighed og forskjellig Fortolkning, saa skal jeg i saa Henseende blot tillade mig at opholde mig et Døielik ved en af Lovudkastets Paragrapher, nemlig § 11, der forekommer mig i saa Henseende ikke at være saa gauffe fyldestgjørende. Den begynder jo med at foreskrive Bestemmelser for, naar Ansvar til Straf for Eftertryk skal indtræde, og der staaer i Slutningen af Paragraphen, at Eftertryk er fuldbendt med den uretmæssige Trykning af det omhandlede Værk, men det forekommer mig virkelig, at dette Udtryk er noget ubestemt, thi hvad skal man forstaae ved uretmæssig Trykning af det omhandlede Værk? Dersom der derved forstaaes en lille eller kun en gauffe ubetydelig Deel af Værket, saa kan dette Udtryk ikke staae saaledes, som det her staaer, og, dersom der menes hele Værket, og navnlig, naar det bestaaer af flere Dele eller Bind, saa kan dette Udtryk vistnok heller ikke staae, thi saa kan denne Bestemmelse jo omgaaes derved, at man undlader at udgive det sidste Bind af Værket. Det var kun dette, jeg vilde henlede det ærede Things Opmærksomhed paa, hvis min Betænkelse i denne Henseende har været ugrundet, saa haaber jeg nok, at der vil fremkomme Udtalelser derom her i Thinget.

Grundtvig: Ja ligesom naturligviis enhver dygtig Forfatter især maa have sine Læ-

fere for Die, saaledes kan han vel ogsaa have Ret til at kræve, at hans Læsere igjen skulle have ham for Die, og det maa jo da synes meget smukt, at de stræbe saaledes, som det nu skalde være Tilfældet ved nærværende Lov, at hævde ham hvad man kalder Eieendom i eller paa Papiret, og skaffe ham og hans Arvinger efter ham al den Indtægt, deraf, som det er muligt; men, som jeg sagde, dersom Forfatteren duer noget, saa skal han fremfor alt have sine Læsere for Die, og han skal derfor ogsaa protestere imod alle saadanne smukke Indsald og Tanker hos Læseren. Han skal ønske den størst mulige Frihed til at bringe sine Skrifter for Læsernes Dine og til at udbrede dem i Literaturen. Det ligger i hans egen aandelige Interesse, som altid maa forudsætte det, hvis han virkelig er en god Forfatter. Derfor, naar han skalde ønske, at Lovgivningen, skalde i Besynderlighed beskæftige sig med Forhold mellem Forfatter, Forlægger og Bogtrykker, da maatte det være hans Ønske, at der ikke skeer nogen anden Indskrænkning end den, som gaaer ud paa kun at forebygge eller standse Alt, hvad der enten strax eller i Tiden kunde true Læseværdens uafbrudte Besiddelse og frugtbare Benyttelse af Værkerne, og da kun forsaavidt forbyde og forhindre Eftertrykket, som det vilde virke skadeligt for Læseren. Jeg maa nemlig sige, at, naar der ikke er en saadan Grund, der maatte hentes fra Værkets virkelige Brug eller Nydelse, da maatte Forfatteren ønske, at Indskrænkningen maatte falde bort, fordi alle andre Indskrænkninger vilde forhindre eller formindste Brugen og Nydelsen af hans Værker. Naar nu § 23 i det foreliggende Lovforslag ikke alene aabner Udfigt til, men, saavidt jeg forstaaer, endog kræver Bemyndigelse for Regjeringen til at lade denne Lovs Bestemmelser faae Gyldighed ogsaa for Forfattere og Forlæggere i den hele Verden, da maa jeg sige, at det er Noget, som alle Forfattere og alle Læsere, der bryde sig noget om Literaturen og hvad den kan være til Gavn, maatte protestere imod, om det kunde hjælpe, saa vi kunne her i Salen ei gjøre noget Bedre ved denne Paragraph end at slette den ud, da det efter min Mening er den ringeste Fordring, vi kunne og skulle gjøre i den Henseende, at,